Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον. — Τιμὴ φύλλου δρχ. 50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Βγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932).
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ 1945:
Διὰ τοὺς ὀκτὼ μῆνας (Μάϊος-Δεκέμβριος) Δρ. 1300. Κατὰ τετραμηνίαν Δρ. 700. Κατὰ φύλλον Δρ. 50.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποσταλέντα: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας». Τηλέφ. 55.536

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1945
ἐξαιρετικῶς, ἐπειδὴ ἀρχίζει τὸν Μάϊον, θὰ περιλάβῃ φυλλάδια, δωδεκασέλιδα ἢ ὀκτασέλιδα, ὀκτὼ μόνον μηνῶν.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται ἀπὸ δρ. 1500 ἕκαστος καὶ ἄνω.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτᾷ πρωνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 200

Περίοδος Γ'. — Τόμος 1ος — *Ἀθῆναι, 2 Ἰουνίου 1945* — *Ἔτος 67ον — Ἀριθ. 5*

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Ὄχι, καλέ μου ἀφέντη, αὐτὰ θὰ τὰ λὲς στ' ἀστεῖα, ἀπάντησε ὁ Κόνταλ μ' ἕνα προσποιητὸ χαμόγελο, ἀφοῦ εἶσαι τόσο αὐστηρός, θὰ προσπαθήσω, κι' ἂς μὴν ξέρω, νὰ ὑπογράψω, γιὰ νὰ γίνῃ τὸ θέλημά σου.

—Φίλε, εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ, τώρα θὰ ὑπογράψῃς γιὰ σαράντα λίρες. Ἄϊντε! Εἶσαι πολὺ πονηρὸς γιὰ νὰ πιστέψω πὼς ὅλα σου τὰ ὑπάρχοντα ἀξίζουν μονάχα ἑξδομήντα σελλίνια. Σέλντεν, βάλ' τον νὰ ὑπογράψῃ ἕνα καλὰ συνταγμένο καὶ ἔγκυρο ὁμόλογο.

Καὶ ὁ Σὲρ Ντάνιελ, ὁ εὐτυχέστερος ἴσως ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄρχοντες τῆς Ἀγγλίας, ἤπιε μιὰ ρουφηξιὰ ἀπὸ τὸ ποτήρι του, καὶ ξαπλώθηκε στὸ κάθισμά του χαμογελώντας.

Στὸ μεταξύ, τὸ παιδὶ ποὺ ἦταν ξαπλωμένο στὸ πάτωμα ξύπνησε, καὶ ξαφνικὰ σηκώθηκε πάνω καὶ κοίταξε γύρω του μὲ τρόμο.

—Ἔλα δῶ, εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ.

Τὸ παιδὶ σηκώθηκε στὴν προσταγή του, καὶ σιγὰ-σιγὰ ἦρθε κοντά του. Ὁ ἄρχοντας τεντώθηκε πρὸς τὰ πίσω, καὶ γέλασε δυνατά.

—Μὰ τὸ Σταυρό, φώναξε. Τί πεισματάρικο παιδί!

Ὁ νέος γίνηκε κατακόκκινος ἀπὸ θυμό, καὶ τὰ μαῦρα μάτια του γέμισαν ἀπὸ μῖσος. Τώρα ποὺ στεκόταν ὀρθιος, ἦταν δυσκολώτερο νὰ βρῇ κανένας τὴν ἡλικία του. Τὸ πρόσωπό του ἔδειχνε μιὰ σοβαρὴ ἔκφραση, ἀλλὰ ἦταν τόσο νεανικό, σὰ μικροῦ παιδιοῦ. Εἶχε ἕνα σῶμα πολὺ ἀδύνατο καὶ οἱ κινήσεις του ἦτανε ἀδέξιες.

—Μὲ ζητήσατε, Σὲρ Ντάνιελ, εἶπε, μήπως γιὰ νὰ γελάσετε μὲ τὸ κατάντημά μου;

—Ὄχι! μά, ἄφισέ με νὰ γελάσω, εἶπε ὁ ἄρχοντας, ἄφισέ με νὰ γελάσω, σὲ παρακαλῶ. Γιατὶ ἂν μποροῦσες νἄβλεπες τὸν ἑαυτό σου, βάζω στοίχημα πὼς θὰ γελοῦσες πρῶτος ἐσύ.

—Καλά, καλά, φώναξε τὸ παιδὶ θυμωμένο. Νὰ δοῦμε πόσον καιρὸ θὰ γελᾶτε ἀκόμα. Αὐτὸ μόνο σᾶς λέω...

—Ὄχι, καλό μου ξαδερφάκι, ξανᾶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ, μὲ κάποια σοβαρότητα, μὴ θαρρεῖς πὼς κοροϊδεύω. Αὐτὰ εἶναι ἀστεῖα ποὺ γίνονται ἀνάμεσα σὲ συγγενεῖς, καὶ σὲ καλοὺς φίλους. Θὰ κάνῃς ἕνα γάμο μὲ χίλιες λίρες, θὰ τὸ δῆς! καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ ἐξαιρετικά. Σὲ πῆρα, ἀλήθεια, μὲ τὸ ζόρι, ὅπως τὸ γύρευε ἡ περίσταση, μὰ ἀπὸ τώρα κι' ὕστερα θὰ σὲ προσέχω πολύ, καὶ θὰ εἶμαι πρόθυμος σ' ὅ,τι μοῦ ζητήσῃς. Θὰ γίνῃς κυρία Σέλτον-λαίδη Σέλτον, μὰ τὴν πίστη μου! Ἔχει μέλλον αὐτὸς ὁ νέος. Μπᾶ! μὴν τὸ παρεξηγῆς τὸ γέλιο μου. Μοῦ διώχνει τὴ μελαγχολία. Οἱ κακοὶ δὲ γελᾶνε, ξαδερφάκι μου. Ξενοδόχε, φέρε ἐδῶ καλὸ φαΐ γιὰ τὸ Τζών. Κάτσε νὰ φᾶς, καρδούλα μου.

—Ὄχι, εἶπε ὁ Τζών. Δὲ θὰ φάω οὔτε μπουκιά. Ὅσο καὶ νὰ μὲ διάζετε θὰ λέω ὄχι. Μόνο καλέ μου ξενοδόχε, σὲ παρακαλῶ, δόσε μου ἕνα ποτήρι νερό, καὶ θὰ σοῦ τὸ χρωστῶ χάρη.

—Μὴν κάνεις ἔτσι, Ἄϊντε! εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ. Κοντεύουν νὰ τελειώσουν τὰ βάσανά σου. Μὴ στενοχωριέσαι λοιπόν, καὶ φάε.

Μὰ ὁ νέος ἦτανε πεισματάρης, καὶ ἤπιε μονάχα νερό. Ὕστερα ξανατυλίχτηκε στὸ μανδύα του, καὶ κάθησε σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιὰ σκεφτικός.

Σὲ μιὰ-δυὸ ὧρες ἀκούστηκε στὸ χωριὸ θόρυβος ἀπὸ ὅπλα κι' ἄλογα. Ξαφνικὰ μιὰ ὁμάδα φάνηκε στὴν πόρτα τοῦ ξενοδοχείου καὶ ὁ Ρίχαρτ Σέλτον, γεμᾶτος λάσπες παρουσιάστηκε στὸ κατώφλι.

—Προσκυνῶ, Σὲρ Ντάνιελ, εἶπε.

—Πῶς! Ἐσὺ 'σαι, Ντὶκ Σέλτον! φώναξε ὁ ἄρχοντας, καὶ καθώς ἄκουσε τὸ ὄνομα τοῦ Σέλτον

«Γ' ἄλογο, χτυπημένο κατάστηθα στηλώθηκε ὁλόρθο...»

ὁ ἄλλος νέος κοίταξε μὲ περιέργεια. Τί γίνηκε ὁ Μπέννετ, Χάτς;

—Παρακαλῶ, ἄρχοντά μου, πάρε αὐτὸ τὸ φάκελλο ποὺ σοῦ στέλνει ὁ Σὲρ Ὄλιβερ, καὶ μέσα ἐκεῖ θὰ μάθης ὅλα ὅσα γίνηκαν, ἀπάντησε ὁ Ρίχαρτ, δίνοντας τὴν ἐπιστολὴ τοῦ πάστορα. Ἐπίσης ἔχω νὰ σοῦ πῶ, πὼς τὸ καλύτερο ποὺ θἄπρεπε νὰ κάνης εἶναι νὰ πᾶς γρήγορα στὸ Ρίζιγχαμ, γιατὶ καθὼς ἐρχόμαστε, συναντήσαμε ἕναν καβαλλάρη πολὺ διαστικό, μὲ γράμματα στὸ χέρι, κι' ὅπως μᾶς εἶπε, ὁ Λόρδος τοῦ Ρίζιγχαμ χρειάζεται ἐνίσχυση κι' ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν παρουσία του.

—Τί εἶπες; Χρειάζεται ἐνίσχυση; ἀπάντησε ὁ ἄρχοντας. Τώρα εἶναι ποὺ δὲ θὰ τὸ κουνήσω ἀπὸ δῶ, καλέ μου Ρίχαρτ. Ὅπως πᾶν τὰ πράμματα σ' αὐτὸ τὸν τόπο, ὅσο πιὸ ἀργὰ πηγαίνεις τόσο πιὸ σίγουρος εἶσαι. Ἡ ἀργοπορία εἶναι κακὸ πρᾶμμα, λένε. Ἀλλὰ δὲ βαρυέσαι. Μοῦ φαίνεται πῶς οἱ ἴδιοι οἱ ἄνθρωποι τὰ βγάζουνε αὐτὰ ἀπὸ τὸ μυαλό τους. Ἄκου ποὺ σοῦ λέω, Ντίκ. Μά, γιὰ νὰ δοῦμε πρῶτα, τί ἐνίσχυση μᾶς ἔφερες ἐδῶ. Σέλντεν, φέρε φῶς στὴν πόρτα.

Ὁ Σὲρ Ντάνιελ προχώρησε στὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ, καὶ στὴν κόκκινη λάμψη μιᾶς δάδας ἐπιθεώρησε τὴν ὁμάδα ποὺ εἶχε φτάσει. Δὲν ἤτανε συμπαθητικὸς στὸν κόσμο, οὔτε σὰν ἄνθρωπος οὔτε σὰν ἀφέντης. Ὅμως σὰν ἀρχηγὸς γιὰ τὸν πόλεμο, ἤτανε πολὺ ἀγαπητὸς ἀπὸ κείνους ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν στὴν μάχη. Ἡ ὁρμή του, τὸ θάρρος ποὺδείχνε κάθε φορά, τὰ μέτρα ποὺ λάβαινε γιὰ τὴν ἄνεση τῶν στρατιωτῶν, ἀκόμα καὶ τὰ χοντρά του ἀστεῖα, ἀρέσανε στοὺς πολεμιστές του.

—Μὰ τὸ Σταυρό! φώναξε, τί κακομοίρηδες εἶν' αὐτοί; Καμπούρηδες σὰ λυγισμένα τόξα, κι' ἀδύνατοι σὰν κοντάρια. Φίλοι μου, θὰ πᾶτε μπροστά, στὴ μάχη. Σᾶς λυπᾶμαι γι' αὐτό. Γιὰ κοίτα, χάλια ποὺ τἄχει αὐτὸς ὁ κακομοίρης, ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους! Ἕνα δυοχρονίτικο ἀρνάκι, πάνω σ' ἕνα γουρούνι ἀνεβασμένο, θἄμοιαζε πιὸ πολὺ μὲ στρατιώτη! Χά! Κλίψμπυ, ἐδῶ 'σαι κι' ἐσύ, γέρο - πόντικα; Ἐσύ, καὶ νὰ πάθαινες τίποτα, δὲν θὰ μ' ἔνοιαζε καθόλου. Γι' αὐτὸ νὰ πᾶς μπροστὰ ἀπ' ὅλους, μ' ἕνα μάτι βωδιοῦ ζωγραφισμένο πάνω στὸ σακάκι σου, γιὰ νὰ σὲ πετύχουνε εὐκολώτερα τὰ τόξα. Ἄντε, δεῖξε μας τώρα τὸν τρόπο.

—Νὰ σᾶς δείξω τὸν τρόπο, Σὲρ Ντάνιελ, ἀλλὰ τὸν τρόπο πῶς ν' ἀλλάζη κανένας ἰδέες ὅλη τὴν ὥρα... ἀπάντησε θαρρετὰ ὁ Κλίψμπυ.

Ὁ Σὲρ Ντάνιελ ξέσπασε στὰ γέλια.

—Καλὰ τῶπες αὐτό, φώναξε. Ἔχεις κακιὰ γλῶσσα. Ἄϊντε! σὲ συγχωρῶ γιὰ τὴν ἐξυπνάδα ποὺ πες. Σέλντε, βάλε τους νὰ φᾶνε, αὐτὸν καὶ τ' ἄλογό του.

Ὁ ἀρχοντας ξαναμπῆκε στὸ ξενοδοχεῖο.

—Τώρα, φίλε μου Ντίκ, εἶπε, ρίξου στὸ φαΐ. Ἐδῶ ἔχει καλὸ πιοτὸ καὶ μπέϊκον. Φάε ἐσύ, ὥς που νὰ διαβάσω τὸ γράμμα.

Ὁ Σὲρ Ντάνιελ ἄνοιξε τὸ φάκελλο, κι' ὅσο προχωροῦσε στὸ διάβασμα, τὸ πρόσωπό του σκοτείνιαζε. Ὅταν τελείωσε, ἔμεινε λίγο σκεφτικός. Ὕστερα κοίταξε μὲ διαπεραστικὸ βλέμμα τὸν προστατευόμενό του.

—Ντίκ, εἶπε, τὸ εἶδες ἐσύ, αὐτὸ τὸ παλιοποίημα;

Ὁ νέος ἀπάντησε καταφατικά.

—Μιλάει γιὰ τὸν πατέρα σου, ἐξακολούθησε ὁ ἄρχοντας, καὶ κάποιος τρελλός, λέει μέσα ἐκεῖ, πὼς ὁ καημένος μας ὁ πάστορας τὸν σκότωσε.

—Τὸ ἀρνήθηκε ὁλότελα, ἀπάντησε ὁ Ντίκ.

—Τὸ ἀρνήθηκε; φώναξε ὁ ἄρχοντας, πολὺ αὐστηρά. Μὴν τὸν ἀκοῦς! Ἡ γλώσσα του εἶναι λυμένη, καὶ φλυαρεῖ σὰν κουτοσπουργίτι. Μιὰ μέρα, θὰ δρῶ εὐκαιρία καὶ θὰ σοῦ μιλήσω ἐγὼ ὁ ἴδιος γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Κάποιος Ντούκγουροθ κατηγορήθηκε τότε γιὰ καλά, γιαυτὴ τὴν ὑπόθεση. Μὰ τὰ πράμματα ἤτανε τόσο ἀναστατωμένα ἐκείνη τὴν ἐποχή, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ δοθῆ δικαιοσύνη.

—Αὐτὸ γίνηκε στὸ Μὸτ Χάουζ; ρώτησε δειλὰ ὁ Ντίκ κι' ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατά.

—Γίνηκε ἀνάμεσα στὸ Μὸτ Χάουζ καὶ στὸ Χόλλυγουντ, ἀπάντησε ὁ Σὲρ Ντάνιελ, ἤρεμα, μὰ ρίχνοντας μιὰ κρυφὴ ματιὰ γεμάτη ὑποψία στὸ Ντίκ. Καὶ τώρα, πρόσθεσε ὁ Ἄρχοντας, φάε γρήγορα, πρέπει νὰ γυρίσης στὸ Τένσταλ, μ' ἕνα σημείωμα δικό μου.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ντίκ πῆρε μιὰ λυπημένη ἔκφρασι.

—Παρακαλῶ Σὲρ Ντάνιελ, ἂς πάη κανένας ἄλλος στὸ Τένσταλ. Ἄφησέ με ἐμένα νὰ πάω στὴ μάχη. Θὰ πολεμήσω γενναῖα.

—Δὲν ἀμφιβάλλω, γι' αὐτό, εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ, κι' ἑτοιμάστηκε νὰ γράψη. Μὰ ἐδῶ, δὲν πρόκειται νὰ πολεμήση κανένας γιὰ τιμή. Θὰ μείνω στὸ Κέττλεϋ ὥς που νὰ μοῦρθουν σίγουρα νέα ἀπὸ τὸν πόλεμο, καὶ τότε θὰ πάω μὲ τὸ μέρος τοῦ νικητῆ. Μὴ σοῦ φαίνεται αὐτὸ δειλία. Εἶναι σωφροσύνη, Ντίκ· γιατὶ σ' αὐτὸ τὸ δύστυχο βασίλειο, τὸ τόσο βασανισμένο ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση ὅλα ἀλλάζουνε διαρκῶς, καὶ δὲ μπορεῖ κανένας νἄναι σίγουρος γιὰ τὸ αὔριο.

Λέγοντας αὐτὰ ὁ Σὲρ Ντάνιελ, γύρισε τὴν πλάτη του στὸ Ντίκ, κάθησε στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ κι' ἄρχισε νὰ γράψη τὸ γράμμα του στενοχωρημένος, γιατὶ ἡ ὑπόθεση μὲ τὸ μαῦρο βέλος τοῦ πλάκωνε τὴν καρδιά.

Στὸ μεταξὺ ὁ νεαρὸς Σέλτον, ἐνῶ ἔτρωγε μὲ πολλὴ ὄρεξη τὸ φαγητό του, ἔνοιωσε ἕνα ἄγγιγμα στὸ χέρι του, καὶ μιὰ πολὺ σιγανὴ φωνὴ τοῦ ψιθύρισε στ' αὐτί.

—Μὴν κουνηθῆς, σὲ ἱκετεύω, εἶπε ἡ φωνή, μόνο κάνε μου τὴ χάρη νὰ μοῦ πῆς τὸ συντομώτερο δρόμο ποῦ πάει στὸ Χόλλυγουντ. Σὲ θερμοπαρακαλῶ, καλό μου παιδί, βοήθησε μιὰ φτωχὴ ψυχὴ ποὺ κινδυνεύει, κι' εἶναι ἀπελπισμένη, καὶ δεῖξε μου τὸ δρόμο ποὺ θὰ μὲ πάη στὸν τόπο ποὺ θὰ ξεκουραστῶ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ

Ἴσια μαλλιὰ καὶ κίτρινα. Ματάκια μικρούτσικα ὅλο πονηριά, ἡλιοψημένα φουσκωτὰ μπρατσάκια.

Ἀνέβαινε ἕνα-ἕνα τὰ σκαλιὰ τῆς ταράτσας. Μόλις ἔφτανε στὸ τελευταῖο σκαλὶ ξανακατέβαινε, πιάνοντας τὸ σίδερο μὲ τὸ ἄλλο χέρι. Τραβοῦσε πάντα μαζί της μιὰ πάνινη βρωμιάρικη κούκλα μὲ χέρια καὶ πόδια ξεχάρβαλα. Ἔλεγε, ἔλεγε... Πότε μέτραγε τὰ σκαλιὰ—«ἕνα, ζύο, τία» καὶ πάλι τὸ ἴδιο—πότε τραγουδοῦσε παράφωνα. Τὴν πλησιάζω.

—Πῶς σὲ λένε;

—Μεμένη.

(Πρόφερε ὑγρὰ τὸ νὶ καὶ χαμογελοῦσε ναζιάρικα.)

—Τὶ θὰ πῆ Μεμένη;

—Χαριτωμένη, φώναξε ἡ μαμά της ἀπὸ τὸ σκοινὶ ποὺ ἄπλωνε.

—Πᾶς σχολεῖο;

—Ὄχι, τοῦ χρόνου σὰ πάω. (Θἄτανε δὲ θἄτανε τριῶν χρονῶ).

—Ἀδερφάκια ἔχεις;

—Ναὶ ἔχω ἕν' ἀζεφάκι.

—Μεγάλο εἶναι;

—Ὄχι, μωλὸ εἶναι. Ὅλο καίει.

—Ἐσὺ δὲν κλαῖς, Μεμένη;

Δὲν ἀπαντάει. Ξαναρχίζει ν' ἀνεβαίνη. Πότε-πότε ριψοκινδυνεύει λίγα βήματα στὴν ταράτσα.

Μιὰ στριγγλιὰ τῆς μητέρας της ἀπὸ κάτω—«Μένη, ποῦ εἶσαι; δὲ σὲ βλέπω»—τὴν ξαναφέρνει σὲ τάξη:

—Ἐζῶ εἶμαι, ἔχουμαι...

Καὶ κατεβαίνει... γιὰ εἰκοστὴ φορά.

Μιὰ μέρα τὴ χάσαμε.

Ἔτρεχε πέρα-δῶθε ἀναμαλλιασμένη ἡ κυρὰ Δήμητρα:

—Μεμένη!... Ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου;

—Μήπως εἴδατε τὸ κορίτσι μου; Μεμένη!...

Βγῆκαν οἱ γειτόνισσες νὰ φωνάζουν κι' αὐτὲς ὅλες μαζύ. Ἄλλη ἔψαχνε σ' ἕνα χαντάκι, ἄλλη στὰ διπλανὰ σπίτια, μιὰ τρίτη πῆγε στὸ μπακάλη μήπως εἶχε πάει ἡ μικρὴ μὲ κανένα γειτονόπουλο γιὰ καραμέλες.

—Χαριτωμένη, Χαριτωμένη!

Ἀναστατώθηκε ἡ συνοικία. Πῆγε νὰ τρελλαθῆ ἡ μάνα της. Τὸ μωρό τους ξεράθηκε νὰ κλαίει...

—Καλέ, ἐζῶ εἶμαι!...

Ξεπρόβαλε καμιὰ φορὰ μέσα ἀπὸ ἕνα βαρέλι μὲ ἄπλυτα ροῦχα (!...) Εἶχε βαρεθεῖ νὰ κρύβεται.

Τὴν ἁρπάξαμε μακρυά, ὥσπου νὰ ξεθυμάνη ἡ φούρκα τῆς μαμᾶς.

Τρεῖς μέρες διηγόταν τὸ περιστατικό, ἡ κυρὰ Δήμητρα, σ' ὅποιον ἔρχόταν.

—Ἀκοῦς ἐκεῖ τὸ παλιόπαιδο!...

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛ.-ΚΩΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

ΔΙΠΤΥΧΑ

2.

Χαρούμενο παντοῦ βουητὸ
καὶ τὸ σκολειὸ θαρρεῖς μελίσσι,
φωνές, τραγούδια, ἁλαλητὸ
. . . ὁ πόλεμος δὲν εἶχε ἀρχίσει.

Τώρα βουβάθηκε κι' αὐτὸ
κι' ὅλα τριγύρω ρημαγμένα,
κι' ὁ γκιώνης μ' ἀναφυλλητὸ
στὰ κεραμίδια κλαίει θλιμμένα...

(1941) ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΦΡΕΙΔ. ΓΚΥΛ

ΔΙΑΘΕΣΗ

Ὁ πιὸ βαθύς μας πόνος
κι' ἡ πιὸ τρελλὴ χαρὰ
δὲν ἔχουν μήτε λόγια
μὰ μήτε καὶ τραγούδι·
μονάχα ἀπ' ἕνα στῆθος
μ' ἀνέγγιχτα φτερὰ
πετιέται ἡ μελωδία,
ψυχόρμητο λουλούδι

ΑΘΗΝΑ Ν. ΜΟΝΑΧΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΟΛΥ μεγάλη ἡ διαφορὰ ἀπὸ τὴ γειτονιὰ ὅπου καθόμουν πενήντα σχεδὸν χρόνια, ὥς τὴ γειτονιὰ ὅπου μ' ἔρριξε ἡ συμφορὰ τοῦ περασμένου Δεκέμβρη! Θὰ τὴν ξέρετε καλά, ὅσοι μένετε στὴν Ἀθήνα, τὴν ὁδὸν Εὐριπίδου. Ἀγορά, κίνηση, φωνές, κρότοι, θόρυβοι, πολυκοσμία, συνωστισμός, ἀπ' τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ. Θυμοῦμαι, κάθε φορὰ ποὺ ἀναγκαζόμουν νὰ βγαίνω ἀπ' τὸ σπίτι μου καθημερινὴ—γιατὶ μόνο τὶς Κυριακές, τὶς γιορτὲς καὶ τὶς... ἀπεργίες ἔφευγαν τὰ καροτσάκια, τὰ τραπέζια καὶ ἀραίωνε ὁ κόσμος — ἤταν ἀληθινὸς ἄθλος, ἐπικίνδυνος κάποτε, νὰ διασχίσω τὸ πυκνότατο πλῆθος, γιὰ νὰ φτάσω στὸ μέρος ὅπου μὲ περίμενε τὸ ταξί, ποὺ ἤταν ἀδύνατο νὰ πλησιάση ὅπως ἄλλοτε, στὴν πόρτα μου.

Τίποτ' ἀπ' αὐτὰ στὴν καινούργια γειτονιά μου. Τὸ σπίτι, ὅπου βρῆκα ἄσυλο μετὰ τὴν καταστροφή, εἶναι μικρό, χαμηλό, γωνιαῖο, μὲ τὴ μιὰ πλευρὰ στὴν ὁδὸν Σουλίου καὶ τὴν ἄλλη στὴν ὁδὸν Ζαλόγκου. Κι' οἱ δυὸ αὐτὲς «ὁδοί» ποὺ ἀκοῦτε παρὰ τὰ μεγάλα, τὰ ἱστορικὰ κι' ἔνδοξα ὀνόματά τους, εἶναι δρομάκια στενά, ἀνώμαλα, χαλασμένα, μὲ μικροσκοπικά—γιὰ τὸν τύπο—πεζοδρόμια. Ἄκρα ἡσυχία, γαλήνη καὶ σχεδὸν ἐρημιά, ἀπ' τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ. Κάπου κάπου περνάει κανένας ἄνθρωπος, κανένας πουλητής, κανένα καρροτσάκι, κανέν' ἀμάξι. Ἀπὸ τὰ παράθυρά μου, ποὺ εἶναι χαμηλὰ—μένω στὸ ἰσόγειο—βλέπω κόσμο στὸ δρόμο, προπάντων γυναικόκοσμο, μόνο τὶς ἡμέρες ποὺ ἔχει κήρυγμα στὸ ἀντικρυνό μου ἵδρυμα τῶν «Χριστιανικῶν Ἀδελφοτήτων». Τὶς ἄλλες ἡμέρες οἱ διαβάτες εἶναι σὰν τὶς «ἄσπρες μύγες». Κι' ὅταν διαβάζω ἢ γράφω στὸ τραπέζι μου, ἂν καὶ τόσο λίγο ἀπέχει ἀπ' τὸ δρόμο—ἕνας τοῖχος τὸ χωρίζει—κανένας κρότος, κανένας θόρυβος δὲ μὲ διακόπτει, δὲν μ' ἐνοχλεῖ. Μόνο ἀφότου καλοκαίρεψε, τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς, ποὺ τὸν χειμῶνα ἤταν κλεισμένα στὰ σπίτια τους, βγαίνουν ἔξω κατὰ τὸ δειλινό, νὰ παίξουν, καί, φυσικά, θορυβοῦν. Ἀλλὰ τί χαριτωμένα ποὺ εἶναι! Ἀφίνω κι' ἐγὼ τὴ δουλειά μου καὶ πλησιάζω τὸ παράθυρο γιὰ νὰ τὰ βλέπω. Εἶναι μικρὰ ἀγοράκια καὶ κοριτσάκια, ἀπὸ δυὸ χρονῶν, ποὺ μόλις στέκονται στὰ πόδια τους, ἴσαμε μὲ δέκα, ποὺ αὐτὰ κρατοῦν κάποτε στὴν ἀγκαλιά τους καὶ μωρά. Ὑπάρχουν βέβαια καὶ μερικὰ μεγαλύτερα, ἀλλ' αὐτὰ μᾶλλον ἐπιβλέπουν τὰ παιχνίδια τῶν μικρῶν, καὶ τὰ χωρίζουν ἢ τὰ συμβιβάζουν ὅταν τσακώνονται: ἢ διαφωνοῦν. Καὶ τὰ παιγνίδια τους εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα: κούνια, μπερλίνα, κυνυγητό, γυμνάσματα, καὶ καθεξῆς.

Συχνά, ἀφίνουν τὰ παιγνίδια καὶ βγάζοντας καρέκλες καὶ σκαμνάκια ἀπὸ τὰ σπίτια τους, κάθουνται ὁλόγυρα, μαζὶ μὲ τὰ μεγάλα, καὶ κουβεντιάζουν ἥσυχα, ἢ παίζουν μὲ τὰ μικρότερα καὶ τὰ μωρά. Μόνο ἕνα βράδυ ἔκαμαν καὶ κάτι πιὸ ἐπικίνδυνο καὶ πιὸ θορυβώδικο: κουβάλησαν τζίβα ἀπὸ ἕνα γειτονικὸ ὑπόγειο καὶ τῆς ἔβαλαν φωτιά, ἐκεῖ στὴ μέση τοῦ δρομάκου. Καὶ σὰ νἄταν παραμονὴ τοῦ Ἁγ-Γιάννη, ἄρχισαν νὰ πηδοῦν, μὲ φωνὲς καὶ μὲ γέλια, πάνω ἀπ' τὶς φλόγες καὶ ταῖς καπνοῦς. Τὸ παιγνίδι παρατεινόταν, γιατὶ ἡ ἀδέσποτη τζίβα ἤταν πολλὴ καὶ τἄ παιδιὰ κουβαλοῦσαν ὁλόενα. Ἀλλὰ στὸ τέλος μπῆκαν στὴ μέση τὰ μεγαλύτερα, ἔσβησαν τὴν τζίβα, ποὺ ἔκαιγε ἀκόμα, ξανάρριξαν τὴν ἄκαφτη στὸ ὑπόγειο, κι' ἀπαγόρεψαν στὰ μικρὰ νὰ ξαναβγάλουν.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ παιδιά, ποὺ τὰ συμπαθῶ τόσο καὶ τὰ παρακολουθῶ ἀπὸ τὸ παράθυρο μου μὲ χαμόγελο, μοῦ εἶναι ἄγνωστα. Φανταζόμουν πὼς τὸ ἴδιο ἄγνωστος θὰ τοὺς εἶμαι κι' ἐγώ. Ἀλλὰ μιὰ μέρα, ποὺ τὰ κοίταζε ἀπ' τὸ παράθυρό της ἡ ἀδελφή μου, μερεκὰ ἄφησαν μιὰ στιγμὴ τὸ παιχνίδι τους καὶ τῆς εἶπαν:

—Ὁ κύριος Φαίδων δὲν θὰ γράψη καὶ γιὰ μᾶς στὴ «Διάπλασι»;

Ὁρίστε! καὶ Φαίδωνα ἤξεραν καὶ Διάπλασι τὰ παιδιὰ τῆς καινούργιας μου γειτονιᾶς! Τὸ ἀπρόοπτο μοῦ προξένησε χαρά, κι' ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη συμπάθησα περισσότερο τὰ κοριτσάκια καὶ τ' ἀγοράκια, ποὺ τὰ βλέπω κάθε δειλινὸ νὰ παίζουν στὸ δρομάκο ἀντίκρυ μου. Τί ὡραῖο ποίημα θὰ ἔγραφε γι' αὐτά, καὶ γιὰ τὴν ἡσυχη κι' ἀπόμερη γειτονιά, ὁ Τέλλος Ἄγρας!...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Μυθιστόρημα ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

—Κι' ἂν εἶναι γραφτό, συνέχισε ὁ παππούς μου, νὰ βρῇ τὴν εὐτυχία στὰ γράμματα, πρέπει νὰ τοῦ τὴν δώσουμε, κόρη μου, ὅσο κι' ἂν μᾶς στοιχίσει.

Ἡ μητέρα μου ἔκλαιγε· μὰ ἡ συζήτηση αὐτὴ ποὺ κάθε τόσο ἐπαναλαμβανόταν ἔπεισε στὸ τέλος τὴν ψυχή της. Ἐκείνη ἤθελε νὰ σπουδάσω στὸ σπίτι κάτω ἀπὸ τὰ μάτια της, γιὰ νὰ μὴ χάσῃ ἀπὸ κοντά της τὸ θησαυρό της· τόσο μὲ ἀγαποῦσε ἡ καημένη ἡ μητέρα μου. Ὡστόσο ὁ Ἰλαρίων καὶ ὁ Νικίας ὕστερα ἀπὸ πολλὲς συσκέψεις ἀποφάσισαν πὼς τὸ καλύτερο γιὰ μένα ἦταν νὰ μορφωθῶ σὲ δημόσιο σχολεῖο.

Φοβόνταν καὶ οἱ δυό τους μήπως ἡ διδασκαλία στὸ σπίτι μοῦ ἀναπτύξει μερικὰ ἐλαττώματα ποὺ εἶχα. Εἶχαν παρατηρήσει πὼς εἶχα κάποια τάση—καθὼς καὶ μερικὰ ἄλλα παιδιὰ ποὺ ξέρω—στὴν περηφάνεια στὴν ἀκαταδεξιά σχεδὸν στὸν δεσποτισμό, παρ' ὅλο ποὺ ἔβαζα ὅλες τους τὶς φροντίδες γιὰ νὰ μὲ μάθουν ν' ἀποστρέφουμαι αὐτὰ τὰ φοβερὰ ἐλαττώματα

Ἴσως στὸ σχολεῖο ἀνάμεσα στὰ τόσα ἄλλα συνομήλικά μου παιδιά, θὰ καταλάβαινα τὸ σωστό, μαζὶ μὲ τ' ἄλλα μαθήματα θὰ μάθαινα καὶ θὰ συναισθανόμουν καλύτερα πόσο ἐλάχιστη σημασία εἶχε ὁ ταπεινός μου ἑαυτὸς μέσα στὸν ἀπέραντο κόσμο. Κι' ὕστερα ἀφοῦ ἤθελαν νὰ μορφώσουν τὸ μυαλό μου, ποῦ ἄλλοῦ μποροῦσα νὰ μορφωθῶ καλύτερα, παρὰ στὴν Ἀθήνα, σ' αὐτὸ τὸν φάρο τῆς ἀνθρώπινης σοφίας, ποὺ τὴν ἀχνή της ὄψη τὴν ξεχωρίζαμε ἀπὸ μακρυὰ τὶς μέρες ποὺ ἦταν ξάστερη ἡ ἀτμόσφαιρα. Δὲν ἤμουν, σὰν νὰ ποῦμε κι' ἐγὼ παιδὶ τῆς πολιτείας ποὺ προστάτευε ἡ Ἀθηνᾶ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ βυζάξω τὸ γάλα τῆς γνώσης ἀπὸ τὸ δυνατό της στῆθος; Ὕστερα λοιπὸν ἀπὸ πολλοὺς δισταγμοὺς καὶ δάκρυα ἀποφασίστηκε νὰ σταλῶ στὴν Ἀθήνα.

Ὡστόσο τὰ παρακάλια τῆς μητέρας μου ἔκαναν τὸν Νικία νὰ ὑποχωρήσῃ σ' ἕνα σημεῖο: Δὲν θὰ μ' ἀποχωριζόταν εὐθὺς μόλις ἔκλεινα τὰ πέντε χρόνια, τὴν ἡλικία δηλαδὴ ποὺ ἀπ' αὐτὴν ἀρχίζουν τὰ παιδιὰ νὰ μαθαίνουν γράμματα. Θὰ περίμεναν νὰ γίνω δέκα χρονῶν. Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴν μείνω πίσω ἀπὸ τοὺς συμμαθητές μου ὁ παππούς μου θὰ ἀνελάμβανε γιὰ τὴν ὥρα νὰ μὲ μάθῃ τὰ πρῶτα γράμματα· δηλαδὴ τὸ ἀλφάβητο, τὶς πρῶτες πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τὶς πρῶτες ἀρχὲς τοῦ τραγουδιοῦ. Ὅσο γιὰ τὸν αὐλό, ποὺ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν ἀπαραίτητος γιὰ κάθε μορφωμένον πολίτη, κανεὶς στὸ σπίτι δὲν ἤξερε νὰ μοῦ τὸν μάθῃ κι' ἔτσι ἀναγκαστικὰ θὰ περίμενα ὥς τὴν ὥρα ποὺ θὰ πήγαινα νὰ ἐγκατασταθῶ στὴν Ἀθήνα.

Ὁ Τέλλος Ἄγρας εἴκοσι χρονῶν

Ἔτσι λοιπόν, ὁδηγημένος ἀπὸ τὸν παππού μου ἔκανα τὰ πρῶτα βήματα μέσα στὸ δύσβατο μονοπάτι τῆς σπουδῆς. Τρέμοντας τὸ γεροντικό του χέρι ἐχάραζε ἐπάνω στὸ μαλακὸ κερὶ τῆς πλάκας τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου. Πολλὴ ὥρα τὰ μελετοῦσα· ὕστερα ἐκεῖνος τὰ ἔσβηνε καὶ τὰ ἔγραφε σκορπιστὰ καὶ μοῦ ἔλεγε νὰ τὰ γνωρίσω. Συχνὰ λαθεύομουνα καὶ στριφογύριζα μὲ ἀνυπομονησία στὸ σκαμνί μου. Μὰ τί χαρὰ ὅταν τὰ ἔβρισκα σωστά. Ὅταν τέλος ἔμαθα τὰ γράμματα μοῦ δίδαξε τὶς συλλαβές, ἀλλὰ μὲ πόση ὑπομονὴ ὁ ἀγαθὸς παπούλης μου. Γιὰ νὰ μοῦ τὶς καρφώσῃ καλὰ στὸ μυαλό μου μεταχειρίστηκε τὸ ἐξύπνο τραγουδάκι ποὺ ὅπως ἔλεγαν βρισκόταν σὲ μιὰ κωμῳδία τοῦ Ἀθηναίου ποιητῆ Καλλία. Τὴν ξέρετε, παιδιά μου.

Καὶ ὁ παιδαγωγὸς ἄρχισε νὰ τονίζῃ μελωδικά :

Βα Βε Βη Βι

Μὰ τὰ δυὸ παιδιὰ σηκώθηκαν τότε ζωηρὰ καὶ ἑνώνοντας τὶς δροσερές τους φωνὲς μὲ τὴ δική του σχημάτισαν μιὰ ὁλόκληρη συμφωνία. Καὶ συνέχισαν τὴ στροφὴ αὐτή, ποὺ καὶ σήμερα ἀκόμη τραγουδιέται:

Βα Βε Βη Βι Βο Βυ Βω

Ὁ Ἀμύντας, γεμάτος κέφι, ἐξακολούθησε τὸ τραγούδι μὲ τὴν φιλὴ φωνή του ;

Γάμμα. Ἄφλα Γά

Ἐνῶ ὁ Πρόας γελαστὸς βαστοῦσε τὸ χρόνο κουνώντας τὸ κεφάλι του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ παιδαγωγὸς συνέχισε τὴ διήγησή του.

—Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔγινα ἕξη χρονῶν ὁ παππούς μου ἄρχισε νὰ καθοδηγῇ τὸ ἀδέξιο χέρι μου ἐπάνω στὴν πλάκα τὴν ἀλειμένη μὲ κερί. Ὀπλισμένα μ' ἕνα λεπτὸ καὶ μυτερὸ καλάμι τὰ ἀνυπότακτα δάχτυλά μου προσπαθοῦσαν νὰ παρακολουθήσουν τὰ σχήματα ποὺ εἶχε ἐλαφρὰ χαράξει δίπλα ὁ Ἰλαρίων. Κι' αὐτὸ εἶναι ποὺ μοῦ προκαλοῦσε τὸν μεγαλύτερο κόπο. Πολλὲς φορὲς τέτοιο πεῖσμα μ'ἔπιανε, ποὺ ἔσπαζα τὸ καλάμι καὶ πετοῦσα μακρυὰ τὴν πλάκα. Μὰ τὸ λυπημένο πρόσωπο τοῦ ἀγαθοῦ παππού μου μὲ ἔκανε νὰ ντρέπουμαι γιὰ τὸν ἀπότομο τρόπο μου, καὶ ἀμίλητος ξανάπιανα τὰ σύνεργά μου κι' ἔβαζα τὰ δυνατά μου νὰ τὰ καταφέρω καλύτερα.

— Λοιπόν, ἔκανε ὁ Περδίκκας ἐνθουσιασμένος κι' ἐσύ, δάσκαλε, ἤσουν ἀνυπάκουος !

— Μὰ τί ; νομίζεις πὼς γεννήθηκα ὅπως μὲ βλέπεις τώρα, μ' αὐτὸ τὸ ραβδὶ καὶ μ' αὐτὰ τὰ γένια ; Ὄχι, Περδίκκα, ἤμουν τότε ἐλεύθερο παιδὶ καθὼς καὶ σύ, μὲ τὰ ἐλαττώματα τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Καὶ δὲν τὰ ἔβγαλα ἀπὸ πάνω μου προτοῦ νὰ φάω πολλὲς τιμωρίες.

— Μὴν τὰ συλλογίζεσαι πιά, εἶπε μαλακὰ ὁ Ἀμύντας. Καλύτερα νὰ μᾶς περιγράψῃς τὶς εὐτυχισμένες στιγμὲς ποὺ πέρασες στὸ πατρικό σου σπίτι. Ποιὸς ξέρει, ἴσως καμμιὰ μέρα νὰ ξαναγυρίσουν.

— Ἔχεις δίκιο, ἀγαπητό μου παιδί. Ἡ ἐλπίδα μονάχα ἔμεινε στὸ βάθος τοῦ κουτιοῦ τῆς Πανδώρας, ὅταν ὅλα τ' ἄλλα εἶχαν πετάξει. Καὶ μέσα στὴν κάρδιά τὴ δική μου, φτωχός, αἰχμάλωτος, ἐξόριστος καθὼς εἶμαι, ζεῖ πάντα ἡ ἐλπίδα αὐτή. Ζεῖ, πάντα, μ' ὅσα κι' ἂν ἐπέρασα. Δὲν θέλω ν' ἀπελπιστῶ πὼς δὲν θὰ ξαναϊδῶ ποτέ μου τὶς ὡραῖες πεδιάδες τῆς Ἀττικῆς, τὴ θάλασσά της καὶ τὸν γαλανὸ οὐρανό της, ὅτι θ' ἀνασάνω ξανὰ τὸν ἐλαφρὸ ἐκεῖνον καὶ καθαρὸν ἀέρα, ποὺ δίνει μιὰ ὑπερφυσικὴ ὀμορφιὰ καὶ στὰ πιὸ κοινὰ πράγματα. Ἀγαπημένη μου πατρίδα! Ἡ ἀνάμνησή σου μ' ἐγκαρδιώνει μέσα στὶς τόσες θλίψεις μου.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ παιδαγωγὸς ἔμεινε δυθισμένος στοὺς θλιβεροὺς διαλογισμούς του ! Κι' ὁ Περδίκκας ἀκόμη συγκινημένος ἀπὸ τὴ μελαγχολία του σώπαινε. Ὕστερα ἀπὸ λίγο ὅμως ὁ Πρόας σήκωσε τὸ κεφάλι του κι ἐξακολούθησε :

— Ἡ οἰκογένειά μας μεγάλωσε μέσα στὰ δέκα χρόνια ποὺ πέρασαν ὥσπου νὰ ἑτοιμαστῶ γιὰ τὸ σχολεῖο. Δυὸ δίδυμοι ἀδελφοὶ καὶ μιὰ ἀδελφοῦλα μᾶς γεννήθηκαν. Ἡ Φαιδίμη ἀπασχολημένη μὲ τὶς φροντίδες τῶν νέων της παιδιῶν ἔβλεπε μὲ περισσότερη ἐγκαρτέρηση νὰ προσεγγίζῃ ἡ στιγμὴ ποὺ θὰ μὲ ἀποχωριζόταν. Ὅσο γιὰ μένα, ἐγὼ περίμενα ὄχι δίχως κάποια χαρούμενη ἀνυπομονησία τὴν ἐποχὴ ποὺ θὰ φτερούγιζα μακρυὰ ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ φωλιά. Μοῦ φαινόταν πὼς θὰ ἤμουν πιὸ ἄντρας σωστὸς ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ βρισκόμουνα μοναχὸς μέσα στὴ μεγάλη πολιτεία. Δὲν εἶχα ξαναπάει ποτέ μου ἐκεῖ. Πόσο ἀνυπομονοῦσα νὰ δῶ μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια ὅλα τὰ καλλιτεχνικὰ θαύματα, ὅλα τὰ ὑπέροχα μνημεῖα ποὺ εἶχαν στήσει ἐκεῖ οἱ ἀθάνατοι πρόγονοί μας. Κάθε τόσο ρωτοῦσα τὸν παππού μου γιὰ ὅλα ὅσα θὰ ἔβλεπα στὴν Ἀθήνα. Κι' ἐκείνος ἀπαντοῦσε στὶς ἐρωτήσεις μου δίχως ποτὲ νὰ βαριέται. Συχνά, καθισμένος στὴν ἀκρογιαλιὰ μοῦ χάραζε μὲ τὸ ραβδὶ ἐπάνω στὴν ἄμμο τὸ σχεδιάγραμμα τῆς Ἀθήνας. Στὸ κέντρο ὁ Ἱερὸς Βράχος, ἡ Ἀκρόπολη, ὅπου ἀνεβαίνει κανεὶς ἀπὸ τὰ μεγαλόπρεπα Προπύλαια. Ἐκεῖ ὑψώνεται τὸ τεράστιο ἄγαλμα τῆς Προμάχου Ἀθηνᾶς, ποὺ ἡ αἰγίδα της προστατεύει τὸ ἄστυ. Ὅλες οἱ χῶρες τῆς Ἀττικῆς εἶναι κάτω ἀπὸ τὴ δική της προστασία, μὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ πὼς διάλεξε στ' ἀλήθεια γιὰ ἕδρα της αὐτὸ τὸν βράχο. Πόσα ἀγάλματα, πόσα κτίρια, πόσοι ναοί, πόσοι δωμοὶ βρίσκονται ἐκεῖ, ἀφιερωμένοι στ' ὄνομά τῆς! Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ὁ Παρθενών ! Μόνο ποὺ ἄκουγα τ' ὄνομά του ἔνοιωθα τὴν καρδιά μου νὰ χτυπάει, τόση δίψα εἶχα νὰ ἰδῶ ἀπὸ κοντὰ τὰ θαύματα ποὺ μοῦ εἶχε περιγράψει ὁ Ἰλαρίων. Πολὺ πρὶν ἀκόμη τὶς δῶ γνώριζα κιόλας τὶς ἀθάνατες ἐκεῖνες μετόπες ποὺ παράσταιναν τὴ μάχη τῶν Κενταύρων μὲ τοὺς Λαπίθες. Ἀκχτάριζα τὴ στιγμὴ ποὺ τά μάτια μου θὰ θαμπώνονταν γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸ ἔνδοξο χρυσελεφάντινο ὁμοίωμα τῆς θεᾶς καὶ θὰ ἔνιωθα γιὰ πρώτη φορὰ καρφωμένο ἐπάνω μου τὸ ἀκτινοβόλο βλέμμα τῆς κόρης τοῦ Δία. (Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΟΝ ΤΕΛΛΟ ΑΓΡΑ

Γιατί σιωπᾶς, χλωμὲ τραγουδιστή ;
Ποιός κυνηγὸς σ' ἀλαφροπέρασμά σου
Σημάδεψε μὲ βόλι τὴν καρδιά σου
Κι' ἐκόπηκε ἡ ζωή σου σὰν κλωστή ;

Στοῦ πόνου τὸ κρεββάτι ἀναγερτός,
Ὁλάκερη ἡ ὕπαρξή σου ἤτανε πόνος,
Πάντα μ' ὅλους μαζύ, μὰ πόσο μόνος,
Μόνος Ἐσύ, τῆς Τέχνης ὁ ἐκλεχτός ! . . .

Εὐγενικὸ δεντρί, τὴν ὀμορφιά
Ποὺ στὶς βαθειὲς τὶς ρίζες σου ἐσφαλοῦσες,
Πρόθυμα γιὰ τοὺς ἄλλους σπαταλοῦσες
Μὲ δίχως ἀνταπόδοση καμμιά . . .

Κάτ' ἀπ' τὸν ἴσκιο σου τὸ σιωπηλὸ
Δεχόσουνα τὸν κάθε κουρασμένο...
Τώρα γέρνεις ἐδῶ ξεριζωμένο,
Τώρα σ' ἕνα ἀεροφύσημα τρελλό,

Σὲ τράβηξεν ἡ γῆ στὴν ἀγκαλιά της !...
Μὰ δὲν θὰ σὲ καλύψῃ ἡ σιωπή.
Μένουν τὰ ἔργα σου, ὥριμοι καρποί,
Κι' ἀπ' τὴν ὡραία ψυχή σου τὸ ἀρωμά της.

ΜΑΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΑ

ΕΝΑ ΕΞΥΠΝΟ ΠΑΙΔΙ

ΙΝΔΙΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ε'

Θαμμένος ζωντανὸς

Ὁ Ράμας ξεθαρρεύτηκε ἀπὸ τὴν ἀτιμωρησία καὶ ξανάρχισε τὰ δικά του. Ἀλλὰ μιὰ μέρα, ποὺ τοῦ ἔφυγε πάλι ἕνα ἄπρεπο ἀστεῖο, ὁ βασιλιὰς ἐθύμωσε τόσο, ὥστε πρόσταξε δυὸ στρατιῶτες νὰ πιάσουν τὸν γελωτοποιό του καὶ νὰ τὸν θάψουν ζωντανό.

— Ὄρθιο, ἐπρόσθεσε, καὶ μὲ τὸ κεφάλι ἀπέξω. Γιὰ νὰ βασανιστῇ περισσότερο ὥς νὰ πεθάνῃ καὶ νὰ γλυτώσουμε ἀπ' αὐτὸν γιὰ πάντα. Ἂν ὅμως καταφέρῃ νὰ ζήσῃ ἔτσι ὥς πέντε ἡμέρες, τὸν ξεθάβετε καί... χαλάλι του !

Οἱ στρατιῶτες τοῦ βασιλιᾶ πῆραν ἀμέσως τὸν Ράμα, τὸν πῆγαν σ' ἕνα χωράφι, ἔσκαψαν ἕνα λάκκο βαθὺ καὶ τὸν ἔβαλαν μέσα ὄρθιο, ἀφίνοντας μόνο τὸ κεφάλι του ἀπέξω.

— Θὰ γυρίσουμε σὲ πέντε ἡμέρες, τοῦ εἶπαν, κι' ἂν θάχῃς πεθάνῃ, θὰ σὲ θάψουμε γιὰ καλά, κι' ἂν θᾶσαι ἀκόμα ζωντανός, θὰ σὲ ξεθάψουμε καί.., χαλάλι σου! Βασιλικὴ διαταγὴ καὶ τὰ σκυλιὰ δεμένα.

Φυσικά, ἅμα ἔμεινε μονάχος, ὁ Ράμας δοκίμασε νὰ ξεθαφτῇ μονάχος του. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸ κατόρθωσε, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ κουνήσῃ τὰ χέρια του. Κι' ἀποφάσισε νὰ κάμῃ ὑπομονή, ὥς ποὺ νὰ τοῦ στείλῃ ἡ καλή του τύχη καμμιὰ ἀνέλπιστη βοήθεια.

Καὶ νά, κατὰ τὸ βράδυ, πέρασε ἀπὸ τὴν ἐρημιὰ ἐκείνη ἕνας ζητιάνος καμπύρης, ποὺ ἅμα εἶδε τὸ κεφάλι τοῦ Ράμα νὰ ἐξέχῃ ἀπὸ τὸ χῶμα, ἀπόρησε πολὺ καὶ τὸν ρώτησε :

— Τί εἶσαι σύ ; Καὶ γιατὶ σ' ἔθαψαν ἔτσι ;

— Ὁ γιατρός μου, ἀποκρίθηκε πονηρὰ ὁ Ραμάς, μ' ἔθαψε ὄρθιο, ὅπως μὲ βλέπῃς, γιατ' ἤμουν κι' ἐγὼ καμπούρης, σὰν καὶ σένα καὶ χειρότερα, κι' ἤταν, λέει, ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ γίνω ἴσιος, σὰν τὸν καθένα καὶ καλύτερα. Κι' ἀλήθεια, ἂν καὶ δὲν εἶμαι θαμμένος οὔτε μιὰ μέρα, νοιώθω τὸ κορμί μου, μέσα στὸ χῶμα, ἴσιο σὰ λαμπάδα. Βοήθησέ με νὰ βγῶ ἔξω, καὶ θὰ ἰδῇς τὸ θάμμα καὶ μὲ τὰ μάτια σου.

Ὁ ζητιάνος εἶχε τὴν καμπούρα, ὄχι ὅμως καὶ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ Ράμα. Καὶ τὰ ἔχαψε ὅλα.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, εἶπε, εἶμαι περίεργος.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΠΩΣ Ο ΠΑΤ ΕΦΟΡΕΣΕ ΤΟ «ΒΙΚΤΟΡΙΑ ΚΡΟΣ»

Ἂν καμιὰ φορὰ πᾶτε ὥς τὸ Ἐδιμβοῦργο καλὸ θὰ εἶναι ν' ἀνεβῆτε καὶ στὸ περίφημο φρούριό του, ποὺ ἀπὸ κάτω του ἁπλώνεται ὁλόκληρη ἡ γοητευτικὴ ἄποψη τῆς πολιτείας. Ἂν λοιπὸν κοιτάξετε ἀπὸ τὶς πολεμίστρες κατὰ κάτω θὰ δῆτε στὰ πόδια σας ἕνα μικρὸ πυκνοφυτεμένο τρίγωγο, ποὺ ἀπὸ μακρυὰ φαίνεται σὰν ἕνας ὄμορφος κῆπος.

Κι' ἀλήθεια εἶναι γεμάτο ἀπὸ λουλούδια, ἀλλὰ κῆπος δὲν εἶναι, γιατὶ ἀνάμεσα στὰ λουλούδια εἶναι καὶ μικρὲς ταφόπετρες, βαλμένες στὴ σειρά. Μὰ κάθε τάφος καὶ κάθε ταφόπετρα εἶναι τόσο μικρά, ποὺ θ' ἀπορήσετε τί λογῆς νεκροταφεῖο εἶναι πάλι τοῦτο. Ὅταν ὅμως διαβάσετε τὶς ἐπιγραφὲς, θὰ ἰδῆτε πὼς ὅλες ἔχουν ὀνόματα σκυλιῶν καὶ πὼς τὰ σκυλιὰ αὐτὰ ἦταν τὰ «γούρια», οἱ μασκοτίτσες διαφόρων συνταγμάτων. Ἐκεῖ λοιπόν, σὲ ἕνα τέτοιο τάφο θὰ ἰδῆτε καὶ τὴν ἐπιγραφή: «Ἐνθάδε κεῖται ὁ Πάτ, ποὺ ἀκολούθησε τὸ 720 σύνταγμα δέκα ὁλόκληρα χρόνια, στὴν εἰρήνη καὶ στὸν πόλεμο. Πέθανε στὶς 9 Μαρτίου 1877».

Ὁ Πάτ αὐτὸς ἦταν ἕνας ὄμορφος μεγάλος σκύλος. Ποῦ γεννήθηκε καὶ ποῦ μεγάλωσε, κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ξέρει. Τὸ πρῶτο ποὺ γνωρίζουμε γι' αὐτὸν εἶναι πὼς σὲ κάποια παρελαση πῆρε ἀπὸ πίσω, ὅπως κάνουν πολλὰ σκυλιά, τὸ 720 σύνταγμα, πῆγε μαζί του στοὺς στρατῶνες, ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ, καὶ ποτὲ δὲν ἔδειξε καμμιὰ διάθεση νὰ λιποτακτήση. Οἱ στρατιῶτες τοῦ ἔδωσαν καὶ τ' ὄνομα Πάτ, γιατὶ εἶχε μιὰ ἀστεία γραμμὴ στὸ πρόσωπο, ποὺ θύμιζε στοὺς φαντάρους τὴν δροντινάντσα τοῦ λοχαγοῦ.

Τὸ 1870 οἱ Ἀφγανοὶ ἐπαναστάτησαν ἐναντίον τῶν Ἄγγλων καὶ τὸ 720 σύνταγμα στάλθηκε στὶς Ἰνδίες. Ὁ Πάτ, φυσικά, πῆγε μαζί. Ὡς τότε ὁ Πάτ δὲν εἶχε κανέναν ἰδιαίτερο ἀφεντικό· ἀνῆκε σ' ὁλόκληρο τὸ σύνταγμα. Μὰ ἔτυχε ν' ἀρωστήση βαρειὰ ὁ σημαιοφόρος τοῦ συντάγματος ὁ Τζίμ Μὰκ-Φέρσον καὶ ὁ Πάτ διατάχθηκε νὰ μένη φρουρὰ κοντά του τὴ νύχτα. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἄρχισε νὰ τοῦ δείχνη μεγάλη ἀγάπη καὶ ὅταν ὁ Τζίμ ἔγινε καλά, ὁ Πάτ αὐτὸν ἐγνώριζε πιὰ γι' ἀφεντικό του. Γιὰ νὰ τοῦ δείξη καὶ τὴ δική του ἀγάπη ὁ νέος του κύριος ἀγόρασε στὸν Πάτ ἕνα καινούργιο κολλάρο. Ποιὸς ὄμως μποροῦσε ποτὲ νὰ φανταστῆ πὼς ἀπὸ τὸ κολλάρο αὐτὸ μιὰ μέρα θὰ κρεμόταν τὸ «Βικτόρια κρός»;

Τὸ Βικτόρια κρός, ὁ σταυρὸς τῆς Βικτωρίας δηλαδή, εἶναι ἕνα μικροσκοπικὸ μπρούντζινο σταυρουδάκι, ποὺ ἔχει ἐπάνω γραμμένες τὶς λέξεις: «Γι' ἀνδρεία». Τὸ δίνουν μονάχα σ' ὅποιον ἔχει δείξει μοναδικὸ θάρρος τὴν ὥρα τῆς μάχης, ἔχει σώσει τὴ ζωὴ ἑνὸς συντρόφου του μὲ κίνδυνο τῆς δικῆς του ἢ ἔχει κάνει κάποια ἄλλη ἐξαιρετικὴ ἡρωϊκὴ πράξη· Τὸ Βικτόρια κρὸς εἶναι ἡ μεγαλύτερη τιμὴ ποὺ μπορεῖ νὰ δοθῆ σ' ἕνα στρατιώτη τοῦ βρεττανικοῦ στρατοῦ, καὶ νά, ποὺ τὸ φόρεσε κάποτε ἕνας σκύλος, κι' ὁ σκύλος αὐτὸς ἦταν ὁ Πάτ!

Καὶ πῶς ἔγινε αὐτό, θ' ἀπορήσετε. Ἀκοῦστε λοιπόν:

Σὲ μιὰ ἀπελπιστικὴ μάχη μπροστὰ στὴν Κανδαχάρη ὁ Τζὶμ Μὰκ Φέρσον πήγαινε μπροστὰ κρατώντας τὴ σημαία τοῦ συντάγματος, ὅταν μιὰ σφαῖρα τοῦ χτύπησε σοβαρὰ τὸ δεξί του χέρι. Μόλις τοῦ δόθηκε καιρὸς νὰ σφίξη ἀκόμη δυνατώτερα μὲ τὸ πληγωμένο χέρι του τὴ σημαία, καὶ ν' ἁρπάξη τὸ σπαθί του μὲ τὸ ἀριστερό, ὅταν ἕνας ἄγριος Ἀφγανὸς χύμηξε κατὰ πάνω του, γιὰ νὰ τοῦ πάρη τὴ σημαία. Πολεμώντας μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι δὲν μποροῦσε ὁ Ἄγγλος ν' ἀντισταθῆ στὸ μεγαλόσωμο ἀντίπαλό του, ποὺ εἶχε κιόλας σηκώσει τὸ φοβερό του μαχαίρι γιὰ νὰ τὸν χτυπήση, ὅταν ὁ Πὰτ ρίχτηκε ἐπάνω του καὶ τὰ μυτερά του δόντια μπήχτηκαν στὸ γυμνὸ πόδι τοῦ Ἀφγανοῦ. Ἔτσι ἐκεῖνος ἀναγκάστηκε ν' ἀφήση γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ στρατιώτη καὶ νὰ γυρίση νὰ χτυπήση μὲ μανία τὸν τετράποδο καινούργιο ἐχθρό του. Κάμποση ὥρα μπόρεσε ν' ἀπασχολήση ὁ σκύλος τὸν ἄνθρωπο, μόλο ποὺ ἔφαγε μιὰ φοβερὴ σπαθιά, ὅπου ὁ πελώριος Ἀφγανὸς σκοτώθηκε ἀπὸ μιὰ τυχαία σφαῖρα.

Ὁ Τζὶμ Μὰκ Φέρσον βλέποντας τὸν Πὰτ πεσμένον κάτω, νόμισε πὼς ὁ μικρός του φίλος εἶχε σκοτωθεῖ. Τώρα ὅμως δὲν ἦταν καιρὸς γιὰ λύπες. Ἕνοιωθε τὶς δυνάμεις του ν' ἀδυνατίζουν ὅλο καὶ περισσότερο καί, βάζοντας μιὰ τελευταία προσπάθεια, θέλησε νὰ φτάση τὸν ἄξιωματικό του καὶ νὰ τοῦ παραδώση τὴ σημαία. Κι' ἀλήθεια τὸ κατάφερε, παρ' ὅλες τὶς πληγές του.

Ὁ λοχαγὸς εἶχε δεῖ τὸ γενναῖο ἀγώνα τοῦ Τζὶμ καὶ εἶπε κάτι, ὅτι δηλαδὴ θὰ ἔκανε ἀναφορὰ γιὰ νὰ τοῦ δώσουν τὸ Βικτόρια κρός. Μὰ ὁ Τζὶμ δὲν ἄκουσε τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά. Ἀναίσθητον σχεδὸν τὸν μετέφεραν στὸ νοσοκομεῖο.

Τὸ ἄλλο πρωΐ ἐξύπνησε τὴν ὥρα ποὺ ἔμπαινε ὁ γιατρὸς στὴ σκηνὴ καὶ τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ εἶδε ἦταν τὸ σκυλί του, ξαπλωμένο μπρὸς στὸ κρεββάτι του.

—Γιατρέ μου! φώναξε, αὐτὸν κοιτάξτε πρῶτα καὶ προσπαθῆστε κάτι νὰ τοῦ κάνετε. Θὰ ἔδινα καὶ τ' ἄλλο χέρι μου γιὰ νὰ τὸν σώσω, γιατὶ χωρὶς αὐτὸν δὲν θὰ βρισκόμουν τώρα στὴ ζωή. Τὸ τί ἔκανε, θὰ σᾶς τὸ πῶ, ὅταν θὰ ἔχω πιὸ πολλὲς δυνάμεις.

Κι' ὁ Πὰτ κι' ὁ κύριός του ἔγιναν καλὰ ἀπὸ τὶς πληγές τους καὶ ὁ Μὰκ Φέρσον ποτέ του δὲν βαρέθηκε νὰ λέη μὲ πόσο ἡρωϊσμὸ αὐτὸ τὸ μικρὸ πλᾶσμα εἶχε σώσει τὴ ζωή του καὶ τὴ σημαία. Καὶ κάθε φορὰ τέλειωνε τὴ διήγησή του, λέγοντας:

—Ἂν καμμιὰ φορὰ γυρίσω πίσω στὴν πατρίδα καὶ φορέσω τὸ Βικτόρια κρός, πρέπει κι' ὁ Πὰτ νὰ πάρη μέρος σ' αὐτὴ τὴν τιμή. Γιὰ εἰκοσιτέσσερες ὧρες θὰ τὸ φορέση μέσ' στοὺς δρόμους τοῦ Ἐδιμβούργου, κρεμασμένο ἀπὸ τὸν χαλκὰ τοῦ κολλάρου του.

Κι' ὁ Τζὶμ κράτησε τὸ λόγο του, σύμφωνα μὲ τὴ μαρτυρία πολλῶν, ποὺ εἶδαν τὸ παράξενο θέαμα.

(Διασκευὴ) Γ. Τ.

ΓΡΑΦΩ ΚΑΙ ΣΒΥΝΩ

Τὸ χαρτὶ εἶναι ἀκριβό. Γράφω καὶ σβύνω. Ἔχετε δοκιμάσει τέτοια δουλειά; Ἅμα τελειώσω, εἶναι τόσο πυκνὸ τὸ γκρίζο στρῶμα ἀπὸ τὰ τρίμματα τῆς γομολάστιχας—ποὺ τὰ σπρώχνω πάντα δεξιά μου—ὥστε ὁ καρὲ μουσαμᾶς τοῦ γραφείου μόλις ξεχωρίζει ἀπὸ κάτω. Λυώνει ὅμως καὶ ἡ γόμα... Μήπως κι' αὐτὲς εἶνε φτηνές; Χώρια τὸ χαρτὶ ποὺ μὲ τὰ πολλὰ γράψε-σβύσε σκίζεται...

Κ. Μ—Κ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗ ΧΑΡΑ

Ἔλα καὶ πάρε με, χαρά,
ἔλα μ' ὁλάνοικτα φτερὰ
καὶ φέρε με στὶς μαγικές,
παραμυθένιες χῶρες
γιὰ ὅσταση νὰ δῶ φορὰ
δροσάτα, γάργαρα νερὰ
καὶ τὸν γαλάζιο οὐρανὸ
ποὺ δὲν γνωρίζει μπόρες.

Μὲ ἀνοιχτὲς τὶς ἀγκαλιὲς
νὰ μᾶς δεχτοῦν ἀκρογιαλιὲς
καὶ ρόδινα τὰ σύννεφα
χαμόγελα στὰ σύρανία·
ἄσπρα κοπάδια εἰρηνικὰ
μέσ' σὲ λειβάδια μαγικὰ
γιομάτα κρίνους, λούλουδα
γαρύφαλλα, γεράντα.

Μέσ' στὴ θερμὴ σου ἀγκαλιά,
καὶ μὲ τοῦ μπάτη τὰ φιλιά,
σὲ κάποια ὄνειρα τρελλὰ
θὲ νὰ πετᾶ ἡ ψυχή μου,
μαζὶ μὲ σένα, ὦ χαρά,
θὰ φύγη ὁ πόνος ποὺ σκληρά,
σὰν ἕνα ἄσπλαχνο θεριὸ
ματώνει τὴ ζωή μου.

Ρίξε στὴ λήθη τὰ παλιὰ
καὶ στὴν γλυκειὰ τὴ σιγαλιὰ
ἕνα τραγούδι ἀπόκοσμο
γιὰ μὲ νὰ τραγουδήσης.
Ἔλα, προσμένω, μιὰ βραδιά,
στὴ φτωχική μου τὴν καρδιά,
ἀκριβοθώρητη χαρά,
τὸ θρόνο σου νὰ στήσης.

Γκλόρια

Η ΝΙΚΗ

Πόσον καὶ πόσον καιρὸ περίμενε ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα τὴν μέρα τῆς Νίκης! Κι' ἔφτασε πιά, ὕστερα ἀπὸ πέντε χρόνια ἀγώνων, γιὰ νὰ φωτίση τὸν κόσμο μὲ εἰρήνη· καὶ νὰ στεφανώση τοὺς νικητὲς μὲ τὰ στεφάνια τῆς δόξας.

Ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, ἡ ἡμέρα αὐτὴ ἀντήχησε σ' αὐτιά μας μιὰ μαγιάτικην αὐγή, ἀνάμεσα στοὺς κρόκους τῶν κανονιῶν, ἀνάμεσα στὶς καμπάνες, στὰ θούρια, στὶς σειρῆνες, ὅπως ἐκεῖνο τὸ πρωϊνὸ τ' Ὀχτώβρη τοῦ 1940. Τότε ὁ πόλεμος ἄρχιζε, τὴν καρδιά μας ἔζωνε μιὰ ἀνησυχία· «ἄραγε θὰ νικήσουμε;» Κ' ἤρθε τὸ ἀνοιξιάτικο σύτὸ πρωϊνὸ τοῦ 45 γιὰ νὰ μᾶς δώση τὴ βεβαιότητα τῆς νίκης, τὸ τέλος τοῦ πολέμου. Ἕνας ἀναστεναγμὸς μᾶς φούσκωσε τὰ στήθη. «Ἐπιτέλους. Ἔγινε εἰρήνη!» Ὁ κόσμος βγῆκε στοὺς δρόμους μ' ἕναν ἀκράτητον ἐνθουσιασμό, ἡ κόλη σημαιοστολίσιηκε, ἔλαμψε κάτω ἀπ' τὸν ἀνοιξιάτικον ἥλιο καὶ κάτω ἀπ' τὸ γαλανὸ ἀττικὸν οὐρανὸ μὲ τὴν ἴδια λαμπρότητα, μὲ τὴν ἴδια χάρη, ὅπως πάντα!

Ἕνας ἀθάνατος Παρθενώνας ψηλὰ στὴν Ἀκρόπολη σὲ ὅλη του τὴν αἴγλη στόλιζε μὲ περηφάνια τὴν ἀθάνατη πόλη. Στὸ πλάϊ του ἡ κυανόλευκη κυμάτιζε περήφανη γιὰ τὴ μεγάλη νίκη, δίνοντας τὴν πιὸ τρανὴ βεβαίωση, πὼς ἡ Ἑλλάδα θὰ ζήση...

Τἄβλεπα ὅλ' αὐτὰ τὸ πρωϊνὸ ἐκεῖνο ἀπ' τὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ μου καὶ τὴν ψυχή μου γέμιζαν ἕνα σωρὸ συναισθήματα. Κι' ἔκλαιγα.

Πρέπει νὰ ξέρετε, ἀγαπητοί μου φίλοι, πὼς τὰ μάτια μου δὲν βουρκώνουν πάντοτε ἀπὸ θλίψη.

Δοὺξ τῆς Λευκάδος

ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

Ἕνα ἅλικο ρόδο ἄνοιξε τὰ πετιαλά του δειλά, χαμογελώντας ντροπαλὰ στὴν ἡλιοχτίδα, ποὺ μόλις ἔμαθε τὴ γέννησή του, ἔτρεξε νὰ τὸ χαιρετήση καὶ νὰ παίξουν μαζί.

Ἡ πετιαλούδα ἦρθε νὰ τὸ φιλήση καὶ νὰ τὸ χαϊδέψη μὲ τὰ χρυσωπὰ φτερά της, καὶ ὅλος ὁ κάμπος εἶχε γιορτή.

Τ' ἀγεράκι φύσηξε καὶ κούνησε τὰ καλάμια τῆς μικρούλας λίμνης κι' ἕνα φύλλο ἀπ' τὸ γέρο-πλάτανο ποὺ στέκει τόσα καὶ τόσα χρόνια ἀπὸ πάνω της, ἔπεσε κι' ἔγινε μιὰ μικρή, πράσινη βαρκούλα, στὰ ἥσυχα νερά της.

Ἦταν πρωΐ κι' εἶχα ἀφίσει τὸ χωριὸ γιὰ νὰ μείνω λίγο στὴ φύση καὶ στὶς τόσες χάρες της. Κι' εἶχα καθήσει στὴ σκιὰ τῆς λεύκας καὶ κοίταζα τὰ ὑπομονετικὰ μερμίγκια ποὺ κουβαλοῦσαν ἕνα ψόφιο σκαθάρι στὴ φωλιά τους.

Ἕνας λαγὸς πήδηξε μέσ' ἀπ' τὰ φύλλα τρομαγμένος, ἕνα πουλάκι ἦρθε στὴ λεύκα καὶ ἄρχισε νὰ τραγουδεῖ. Τὰ πυκνὰ κλαδιὰ τῆς ἄκρης τοῦ δάσους παραμέρισαν καὶ μιὰ ψηλὴ λυγερὴ κοπέλλα προχώρησε στὸν κάμπο κόβοντας πότε-πότε κανένα ἀγριολούλουδο γιὰ νὰ πλέξη στεφάνι. Εἶδε τὸ ἅλικο ρόδο καὶ τὸ ἔκοψε.

Κι' ἡ ἡλιαχτίδα ἔφυγε λυπημένη, κι' ἡ πεταλούδα πέταξε μακριά.

Κι' ἔφτασε ἡ νέα στὴ λίμνη καὶ χαμογέλασε βλέποντας δυὸ τρομαγμένα ἀπ' τὸ διάβα της βατράχια, ποὺ πήδηξαν στὰ νερά της κι' ἔκαναν τ' ἀσημένιο της μέτωπο νὰ ρυτιδωθῆ.

Κι' ὅταν ἡσύχασε πάλι, ἔσκυψε ἡ κόρη νὰ ἰδῆ στὸν καθρέφτη τῶν νερῶν τὸ καλοζωγραφισμένο μ' ὅλες τὶς χάρες πρόσωπό της.

Καὶ στὴ γαλανὴ λίμνη φάνηκαν χρυσὰ μαλλιὰ ποὺ ἔπεφταν μπούκλες στοὺς ὤμους της, ρόδινα μάγουλα, δυὸ γαλανὰ ὀνειροπόλα μάτια καὶ κατακόκκινα χείλη.

Κοίταζε ἔτσι λίγες στιγμὲς τὸ φυσικὸ καθρέφτη ποὺ εἶχε μπροστά της κι' ἔφυγε, χαρούμενη, καὶ γλυκά, ἐλαφρὰ καὶ σιγά, ὅπως ἦρθε. Καὶ στὸν καθρέφτη ἔμεινε πάλη ἡ γαλανὴ ζωγραφιὰ τοῦ χαμογελαστοῦ οὐρανοῦ.

Κι' ἔγινε πάλι ἡσυχία.

Κι' ἐγὼ καθόμουν ἀκόμη στὰ πόδια τῆς ἀσημένιας φλύαρης λεύκας, καὶ παρακολουθοῦσα τὰ μερμήγκια ποὺ κουβαλοῦσαν τὸ ψόφιο σκαθάρι στὴ φωλιά τους...

Ἀσχημόπαπο

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ντρίν, ντρίν! Βιαστικὰ παιδάκια, χαρούμενα, ζωηρά, ἀνεβαίνουν τὴ σκάλα, κάθουνται στὰ θρανία...

Σοβαρὴ κι' ἀμίλητη ἡ δασκάλα μπαίνει.

Σπινθηρόβολα μάτια τὴν κοιτοῦν περίεργα, μὲ ἀνησυχία ν' ἀκούσουν τί θὰ τοὺς βάλη...

—Ἄκησις πρώτη. Νὰ κλιθῆ...

Μόλις τελειώσει, χαρούμενα κι εὐτυχισμένα πρόσωπα σκύβουν στὸ χαρτί. Τὰ ξέρουν!...

Καὶ ἄλλα, λυπημένα, πιπιλίζουν τὸ μολύβι ἢ τὴν πέννα καὶ κοντοστέκουνται.

Σὲ λίγην ὥρα ὅμως, ὅλο ξανθόμαλλα, μελαχροινὰ παιδάκια γράφουν.

Γρούτς, γρούτς, ἡ πέννα ξύνει τὸ χαρτί.

Καὶ τὴν ἡσυχία δὲν τὴν διακόπτει πιὰ παρὰ τὸ ξύσιμο ἑνὸς μολυβιοῦ ἢ τὸ κουδούνι.

Ἐλληνόπουλο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ *Πηρέας* διηγεῖται:

— Χθὲς ἔπεσε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μας ἕνας ἀεροπόρος.

— Μὰ εἶναι τρομερό!

— Ναί, γλύστρησε, γιατὶ πάτησε μιὰ λεμονόφλουδα.

Μαῦρο Βέλος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, ἀδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 28 (ἀρ. τηλ. 55-536) 19 Ἰουνίου 1945

Η ΑΠΕΡΓΙΑ τῶν τυπογράφων ἔληξε, διπλασιάσηκαν ὅμως τὰ τυπογραφικά. Ἐκτὸς τούτου, δὲν μοῦ παρέχεται καὶ τὸ χαρτὶ ποὺ θὰ χρειαζόταν. Ἔτσι δὲν μπορῶ, πρὸς τὸ παρόν, νὰ ἐκδώσω πολλαπλὰ φυλλάδια καὶ νὰ ἐνημερωθῶ. Αὐτὸ θὰ γίνη ἀργότερα, ὅταν θὰ βελτιωθῆ ἡ γενικὴ οἰκονομικὴ κατάστασι, θὰ πέσουν οἱ τιμές, θὰ βρεθῆ ἄφθονο χαρτὶ κτλ. Θὰ ἐξακολουθήσω λοιπὸν νὰ ἐκδίδω ἀπὸ ἕνα ὀκτασέλιδο τὴν ἑβδομάδα, μ' ἕνα μόνο αὔξοντα ἀριθμὸ καὶ μὲ μιὰ ἡρομηνία—ὅπως κάνω σήμερα — ἀδιάφορο ἂν τὸ φυλλάδιο τοῦτο, ποὺ ἔχει ἀριθμὸ 5 καὶ ἡμερομηνία 2 Ἰουνίου, θὰ τὸ λάβετε στὸ τέλος τοῦ μηνός, καὶ θὰ ἰδῆτε στὴν ἀλληλογραφία ν' ἀπαντῶ — καὶ σὲ γράμματα ποὺ ἔλαβα ὡς τὶς 19 Ἰουνίου—τὴν ἡμέρα ποὺ σᾶς γράφω.

Ναί, καλή μου *Μαρλένα*, μὲ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη, ἀνέστη κι' ἡ ἀγαπημένη σου Διάπλασις. Περιμένω τὸ ψευδώνυμό σου, ἀλλὰ τί καλύτερο θέλεις ἀπὸ τὸ ἴδιο σου τ' ὄνομα; Καλὰ ἔκαμες ποὺ ἔκοψες τὶς κοτσίδες σου ἀφοῦ δὲν

μποροῦσες νὰ τὶς χτενίζῃς μόνη σου· οὔτε θὰ πῇ τίποτα ὁ μπαμπάς, ὅταν θὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὸν πόλεμο· ὑποθέτω μάλιστα πὼς θὰ γύρισε κιόλα, καὶ πόσο θὰ χαρήκατε κι' οἱ δυό !..

Παλιέ μου ***Χρυσὲ Αἰώνα (Χ'Α.Ν.)***, ὁ κ. Ξ. ἔλαβε τὸ δελτάριό σου καὶ μοῦ εἶπε νὰ σοῦ στείλω τὰ πρῶτα φυλλάδια, γιὰ νὰ ἰδῇς τοὺς ὅρους καὶ νὰ ἐγγράψῃς τὴν κορούλα σου. Σ' εὐχαριστοῦμε ὅλοι γιὰ τὰ λόγια καὶ τὸ φιλικὸ ἐνδιαφέρον. Στὰ φυλλάδια ποὺ σοῦ ἔστειλα, θὰ ἰδῇς καὶ τὶς λεπτομέρειες τῆς μεγάλης συμφορᾶς ποὺ μᾶς βρῆκε κατὰ τὰ Δεκεμβριανά.

Θρυλικὴ Ροδόπη, ἔχω μπροστά μου τὰ ἀπὸ 16 Μαΐου καὶ 9 Ἰουνίου γράμματά σου. Ἐξετέλεσα ἀμέσως ὅσα μοῦ ἔγραφες στὸ πρῶτο, καὶ μὲ χαρὰ διάβασα στὸ δεύτερο γιὰ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν παιδιῶν τῆς Θεσσαλονίκης ὅταν ἔλυβαν τὰ πρῶτα μου φυλλάδια. Πρέπει νὰ σ' εὐγνωμονοῦν ποὺ εἶχες τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ στείλῃς τὶς διευθύνσεις τους, χαμένες γιὰ μένα μετὰ τὴν πυρπόληση τοῦ παλιοῦ μου γραφείου. Ἐξετέλεσα καὶ τὶς νεώτερες παραγγελίες σου καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα. Θὰ ἐπαναφέρω τὴ βαθμολόγηση τῶν κομματιῶν τῆς Σ.Σ.Σ. ἅμα τακτοποιηθοῦμε. Ἡ διαπλασιακὴ κίνηση δὲν εἶναι μεγάλη, μὰ πολλὰ παιδιὰ δὲν ἔμαθαν ἀκόμα τὴν ἐπανέκδοσή μου. Σιγὰ-σιγὰ θὰ τὴ μάθουν καὶ θὰ γυρίσουν ὅλα...

Ἀμαρυλλίς, αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, εἶναι τὸ νέο σου ψευδώνυμο. Ἔλαβα τὴν ἐπιταγὴ τῶν 1000 δραχμῶν, μαζὶ μὲ τὸ ἀπὸ 13 Μαΐου γράμμα σου, κι' ἐξετέλεσα. Σὲ λίγο ἔλαβα καὶ τὸ ἄλλο. Τί ὡραῖα καὶ τὰ δυό, καὶ πόσο μὲ συγκίνησαν!.. Χαίρω ποὺ ἐργάζεσαι τώρα στὸν Βρεττανικὸ Ἐρυθρὸ Σταυρὸ κι' ἔχεις ν' ἀγοράζῃς τὰ βιβλία ποὺ ἀγαπᾶς. Οἱ τελευταῖοι μου Τόμοι ἐκάηκαν· μόνο παλαιοὶ ὑπάρχουν στὴν ἀποθήκη μου, ποὺ εἶναι σ' ἄλλο δρόμο καὶ δὲν πειράχθηκε. Προσεχῶς θὰ δημοσιεύσω Τιμοκατάλογο. Σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὰ ξεσκαθώματα ποὺ μοῦ προετοιμάζεις.

Καὶ σένα, ***Κεραυνέ***, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Ἀλήθεια, τὸ γραφεῖο μου, στὴν ὁδὸν Γ' Σεπτεμβρίου 28, εἶναι προσωρινὸ καὶ τὸ συμμερίζομαι μ' ἕν' ἄλλο περιοδικό, τὰ «Φιλολογικὰ Χρονικά», ποὺ ὁ φίλος μας διευθυντής του εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μὲ φιλοξενήσῃ. Γι' αὐτὸ δὲν ἔβαλα καὶ «ταμπέλα» ἀπέξω, ὅπως εἶχα στὸ παλιό μου. Ἀλλὰ ξέρεις τί λέει ἡ παροιμία: «Ρωτώντας πάει κανένας καὶ στὴν Πόλη» . . .

Ἀσχημόπαπο, τὸ παλιό σου ψευδώνυμο ἀνανεώθηκε. Ναί, τώρα τὶς διακοπὲς νὰ μοῦ γράψῃς ὅσο συχνὰ θέλεις καὶ ἔννοια σου, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ σὲ...βαρεθῶ. Νὰ μοῦ φιλήσῃς τὴν ἀδελφούλα σου καὶ νὰ τῆς πῇς πὼς ἀνυπομονῶ ν' ἀρχίσῃ καὶ αὐτὴ νὰ μοῦ γράψῃ. Ἔχετε χαιρετισμοὺς ἀπ' ὅλους μας, κι' ἀπὸ τὴν Πίσσα, ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμὴ γουργουρίζει δίπλα μου, γιατὶ θὰ κατάλοβε ἀπὸ τὴ μυρωδιὰ τοῦ γράμματός σου—καὶ τὰ ζῶα, ξέρεις, «μυρίζονται» τὰ πάντα — πὼς ἀγαπᾶς πολὺ τὶς γάτες...

Λοῦξ τῆς Λευκάδος, ἐλπίζω τώρα πιὰ — πρῶτα-πρῶτα — νὰ ἔγινες ἐντελῶς καλά. Τ' ὡραιότατο γράμμα σου, ποὺ τόσο μὲ συγκίνησε, τὸ διάβασε κι' ὁ κ. Φαίδων ποὺ σ' εὐχαριστεῖ πολὺ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις καὶ γι' αὐτόν. Τώρα, γιὰ νὰ σοῦ ἀνανεώσω τὸ ψευδώνυμό σου, θὰ μοῦ στείλῃς 100 δραχμὲς καὶ τὸ ὀνοματεπώνυμό σου, γιατὶ τὸ παραλείπεις καί, καθὼς ξέρεις, δὲν ἔχω πιὰ οὔτε Μητρῶο παλιῶν συνδρομητῶν, οὔτε Εὑρετήριο παλιῶν ψευδωνύμων.

Τὴ Συλλογή σου τὴν ἔλαβα, ***Χρυσάνθεμο***, καὶ μὴν ἀνησυχῇς Καθὼς θὰ εἶδες στὴν Προκήρυξη τοῦ 2ου φύλλου, ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς εἶναι μόνο γιὰ Πνευματικὲς Ἀσκήσεις καὶ ὄχι καὶ γιὰ Καλλιγραφία συγχρόνως, ὅπως ἄλλοτε, γιατὶ ἤθελα νὰ λάβω Συλλογὲς ἀμέσως καὶ δὲν ὑπῆρχε οὔτε καιρός, οὔτε ἴσως καλὸ χαρτί, γιὰ νὰ καλλιγραφηθοῦν καὶ νὰ διακοσμηθοῦν. Τὸ κομμάτι σου δὲν τὸ διάβασα ἀκόμα, ὥστε δὲν ξέρω ἂν εἶναι γιὰ τὴ Σελίδα «ἢ μᾶλλον γιὰ τὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων» ὅπως γράφεις.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Ἀρκτοῦρον*** (ἔλαβα τὸ γράμμα σου μὲ τὴν ἔπιτιγή κι' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα· ἡ ἀγγελία σου δημοσιεύθηκε· τώρα θὰ στείλῃς 100 δρ, γιὰ τὴν ἀνανέωση τοῦ ψευδωνύμου). ***Γκλόριαν*** (ἔλαβα καὶ τὴ Συλλογή σου· φαντάζουμαι πὼς σ' ὅλη τὴν Καβάλλα δὲν ὑπάρχει καλύτερο τετράδιο· ἡ ἔλλειψη χαρτιοῦ εἶναι γενική). ***Ἀτίθασσον***, ***Ξανθὴ Πριγκήπισσα*** κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 302ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 26 Ἰουλίου, καὶ κέραν ἀκόμη, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθεῖ.

61. *Δεξίγριφος*

Πατριάρχη βιβλικὰ
Μὲ νησὶ ἑλληνικὰ
Τὸν ἑνώνω,
Κι' αὐτοκράτορα τρανό,
Παλαιό, βυζαντινό,
Φανερώνω.

Νικηφόρος

62. *Στοιχειόγριφος*

Πόλη τῆς Φρυγίας μεγάλη
Νὰ μικραίνῃ τὴ θωρεῖς
Ὅσο παίρνει, κι' ἀπορεῖς,
Ἂν τῆς κόψῃς τὸ κεφάλι·
Γιατὶ αὐτὸ ποὺ ἔτσι γίνεται,
Οὔτε μὲ φακὸ διακρίνεται!

Ξύλο Ἀπελέκητο

63. *Μεταγραμματισμὸς*

Βγάλε κάπα, βάλε μῆ,
Καὶ θὰ κάμῃς στὴ στιγμή,
Ἀπὸ ἁπλὸν ἀριθμὸ
—Ὄχι ὅμως.. περιττὸ—
Ἕνα πρᾶγμα διπλωμένο
Καὶ δεμένο.

Μαῦρο Βέλος

64. *Αἴνιγμα*

Στὸ σπίτι σου—μῆν πᾶς μακρυά—
Θὰ βρῇς τ' ἀρσενικό μου,
Ἀναίσθητο καὶ κρύο.
Ἀόρατο, σὲ κυβερνᾷ
Τυφλὰ τὸ θηλυκό μου—
Τί δυνατό... θηρίο!

(Παλαιὸν) ***Ἀτίθασσος***

65. *Δικτυωτὸν*

* * * * * * * = Πόλις τῆς Ἑλλάδος
* * * *
* * * * * * * = Γυνὴ τῆς Π. Γραφῆς
* * * *
* * * * * * * = Νῆσος τῆς Ἰταλίας
* * * *
* * * * * * * = Ρῆμα

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια

Νικηφόρος

66. *Κρυπτογραφικὸν*

1234256	=	Νῆσος τοῦ Εἰρηνικοῦ
2446	=	Αἰσθητήριον
3256	=	Γυναικεῖον ὄνομα
4656	=	Ὄρος τῆς Φυσικῆς
52113	=	Περίφημος γάλλος στρα-
6346	=	Ἄμαξα [τηγὸς

Ἴναχος

67-68. *Μεταμορφώσεις*

(Ὁδηγία: Κάθε λέξεις διαφέρει ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἢ κατὰ τὸν τόνον,— τύρος-τυρὸς — ἢ κατὰ ἓν γράμμα προστιθέμενον, ἀφαιρούμενον ἢ ἀντικαθιστάμενον. Π. χ. ***κόρος, δρος, δσος, ἴσος, Ἴσις, Ἴρις, Ἔρις, ἔξις, λέξις κλπ.***).

1.—Ὁ ***Σταυρὸς*** δι' 7 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ***Λύρα***.

2.—Ὁ ***Πόρος*** διὰ 5 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ***Χίος***.

Ἀτίθασσος

69. *Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων*

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τὰ ἀρχικά των ν' ἀποτελοῦν ἕνα ἐκ τῶν Δώδεκα: ***σκληρός, ἰσχυρός, βαθύς, ὁμαλός, ἀνίκανος, πεδινός, ἴσιος.***

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου

70. *Γρῖφος*

ρα ρα ετ
ραρα ρα ετ ετ
ι Κ ρα ρα ρα ετ φ' ετ
ρα ρα ρα ετ ετ
ρα ρα ρα ετ
τι τι τι
τι
τι τι νὰ βγῇ;
τι
τι τι τι

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους, καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον.—Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρχ. 30. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 3 δρχ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, 4 δρχ. μὲ παχέα καὶ 5 δρχ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 20.

[Α — 12]

Μὲ καινούρια ὄρεξη ξαναμπαίνω στὴν κίνηση τῆς Διαπλασής μας. Στέλνω θερμὸ χαιρετισμὸ σ' ὅλα τ' ἀδέλφια μου Διαπλασόπουλα-ες καὶ παρακολῶ νὰ μοῦ στείλουν, ὅσα ἔχουν τὴν καλωσύνη, ἕνα γράμμα στὴ διεύθυνση: Δοξούλα Σπυράντη, Ἀγ. Δημητρίου 97, Θεσ)νίκη. Αὐτὸ θἄναι ἡ ἀρχὴ μιᾶς ἀληθινῆς φιλίας.

Θρυλικὴ Ροδόπη

[Α — 13]

Χαιρετῶ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα. Λυποῦμαι ποὺ οἱ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουν νὰ τοὺς ζητήσω ἀλληλογραφία ἢ ἀνταλλαγὴ Μικρῶν Μυστικῶν. Ἐλπίζω ἀργότερα.

Ἴναχος

Τύποις: ΑΔΕΛΦΩΝ Γ. ΡΟΔΗ, Κεραμεικοῦ 42